

До:

Претседателот на ЕУ

Владите на државите-членки на ЕУ и на државите од Западен Балкан

Претседателот на Европската комисија

Ваши екселенции,

Ние, подолу потпишаните организации на граѓанското општество од Западен Балкан, силно веруваме дека е време да се отвори ново поглавје во односите меѓу ЕУ и државите од Западен Балкан. Министерската средба во Сараево е одлична можност за создавање **нов моментум** за процесот на пристапување на Западен Балкан во ЕУ и за дефинирање на патот до полноправно членство во Европската унија.

Во изминатава деценија, сите држави од Западен Балкан покажаа значителен реформски напредок и прогрес во исполнувањето на приоритетите утврдени со Солунската агенда и со Европските партнерства. Посветеноста на ЕУ кон иднината на регионот придонесе за плодниот развој на регионалната соработка, демократизацијата и развојните процеси во секоја од засегнатите држави, како и за стабилноста во регионот.

Владите од регионот покажаа дека можат да ги исполнат условите доколку се тие јасно дефинирани, транспарентни и мерливи, како што тоа беше случај со визната либерализација.

Сепак, Декларацијата од Загреб и Солунската агенда не се доволни за да ја консолидираат демократијата во државите од Западен Балкан, а ниту да гарантираат имплементација на реформите, зајакнување на регионалната соработка и зачувување на тешко постигнатиот напредок во областа на мирот и стабилноста.

Министерската средба во Сараево е единствена можност да се ревитализира процесот кој заостанува, и тоа преку преземање на следново:

1. **Нагласете ја важноста на зачувувањето на стабилноста на регионот** и на зајакнувањето на идниот демократски развој и економско здравување. Потврдете ја уште еднаш подготвеноста на ЕУ и на државите од Западен Балкан да работат заедно за да го забрзаат процесот на пристапување и осудете секаква фрагментација и поделба според етничка припадност.

2. **Поттикнете ги државите од регионот да се стремат кон исполнување на следниве цели:**

- Кандидатски статус за сите држави до крајот на 2011 година; и
- Отворање пристапни преговори со Македонија до крајот на 2010 година, а потоа и со другите држави кои се понапред во процесот, најдоцна до почетокот на 2012 година.

ЕУ треба да **дефинира јасни, транспарентни и мерливи репери**, кои би имале двојна намена:

- Да им овозможат на организациите на граѓанското општество да го следат напредокот на нивните држави и да ги повикуваат своите влади на одговорност; и
- Да им овозможат на ЕУ и на организациите на граѓанското општество да прават длабински мониторинг преку кој би можеле поуспешно да ги повикуваат владите на одговорност за постигнатиот напредок на нивните држави.

3. **Уште еднаш нагласете дека „билатералните прашања треба да ги решаваат засегнатите страни и тие не смеат да го задржуваат процесот на пристапување“**, како што е наведено во Стратегијата за проширување и главните предизвици 2009-2010 на Комисијата. Државите треба да преземат обврска да го постигнат тоа пред да се вклучат во Европската унија.

4. **Дајте нов поттик за заокружување на процесот на визната либерализација** за сите држави од Западен Балкан, вклучувајќи го и Косово, и охрабнете ги националните влади да овозможат безвизно патување во регионот за да се подобри заемната комуникација и соработка.

5. **Изразете ја подготвеноста**, како на ЕУ така и на државите од Западен Балкан, **за воспоставување и одржување редовен дијалог со организациите на граѓанското општество** вклучени во процесите на европеизацијата на нивните држави и во мониторингот на процесот на пристапување во ЕУ.

Државите од Западен Балкан би имале корист од една засилена и јасна политика за пристапување во ЕУ. Исто така, сегашната реалност на економска нестабилност и внатрешна реорганизација на институциите на ЕУ и на државите-членки во согласност со Лисабонскиот договор би имале корист од постоењето стабилни и посветени партнери во процесот на проширување. Бараме поддршката и помошта за државите од Западен Балкан и нивното подготвување за членство во ЕУ да биде главен приоритет за ЕУ, бидејќи тоа е нераскинливо поврзано со стабилната, просперитетна и кооперативна иднина на регионот на Западен Балкан.

Сараево, 1 јуни 2010 година